

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ КОНСЕССИЯҲО

Қонуни мазкур муносибатҳои вобаста ба консессияро танзим намуда, салоҳияти мақомоти давлатӣ, шарт ва тартиби ба консессия додани объектҳо, ҳуқуқ ва ўхдадорихои консессиядор, иҷро ва мўҳлати шартномаи консессия, инчунин кафолати дастгирии фаъолияти консессиониرو муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- консессия (ичозат, гузафт) - (минбаъд - консессия) дар асоси шартномаи консессия бо пешниҳоди ҳуқуқи истифодабарии самараноки муваққатӣ ба консессиядор супоридани объектҳои моликияти давлатӣ, аз ҷумла: замин, сарватҳои зеризаминӣ, об, фазои ҳаво, олами набототу ҳайвонот, дигар моликияти давлатӣ ва боигарии табиӣ, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, инчунин ҳуқуқи бунёди (сохтмони) иншооти нав аз ҳисоби консессиядор бо шarti дар оянда баргардонидани онҳо ба давлат;

- шартномаи консессионӣ - шартномае, ки байни конседент ва консессиядор баста шуда, дар он ҳуқуқ, ўхдадорӣ ва масъулияти тарафҳо, инчунин шартҳои амалишавии консессия муайян карда мешаванд;

- конседент - Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз номи он Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ баромад намуда, метавонанд фаъолиятанро тавассути мақомоти дахлдори давлатӣ амалӣ намоянд;

- консессиядор - шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ба истиснои ташкилоту муассисаҳои давлатӣ, ки ҳуқуқи консессияро тибқи шартномаи консессионӣ соҳиб шудаанд;

- объектҳои консессионӣ - объектҳои моликияти давлатӣ ва иншоотҳои, ки дар натиҷаи иҷрои шартҳои шартномаи консессия пайдо мешаванд;

- мақомоти консессионӣ - мақомоти давлатии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ваколатдоршуда, ки ба онҳо бо тартиби муайянгардида ҳуқуқи ҳалли масъалаҳои консессия дода шудааст.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин аз санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мебошад.

Моддаи 3. Принсипҳои фаъолияти консессионӣ

Фаъолияти консессионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти манфиатҳои миллӣ дар асоси принсипҳои зерин сурат мегирад:

- қонуният; фоидаи тарафҳо;

- дар асоси озмун интихоб кардани консессиядор;

- даҳолат накардан ба фаъолияти хоҷагидорӣ консессиядор, ки дар доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад;

- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи истифодабарӣ ва ҳифзи табиат, қабри замин, об, ҳавзаи дарёҳо ва кӯлҳо, бехатарии экологӣ ва санитарияи гигиенӣ, суғурта, таъминоти иҷтимоӣ ва ҳифзи меҳнат;

- фаъолияти озод ва шаффофи конседент ва консессиядор ҳангоми татбиқи шартномаи консессионӣ;

- таъмини истеҳсоли маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ бехатар, ки ба стандартҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ аст, агар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд.

Моддаи 4. Муносибатҳои моликият хангоми фаъолияти концессионӣ

1. Ба концессия супоридани объекти моликияти давлатӣ маънои ба концессиядор додани ҳуқуқи ихтиёрдории объект ва ё ҳуқуқи бемӯҳлати иҷро намудани вазифаҳои муайяни давлатиро надорад.

2. Ҷонидаи ҳолис, ки концессиядор дар натиҷаи фаъолияти концессионӣ мегирад, дар ҳаҷми муайянкардаи шартномаи концессия (дар шакли моликият ё маблағ) моликияти ӯ мебошад.

3. Ҷумҳурии Тоҷикистон барои харидорӣ намудани маҳсулоти истеҳсолнамудаи концессиядор ҳуқуқи бартариятнок дорад.

БОБИ 2. ИДОРАКУНИИ МУНОСИБАТҲОИ СОҲАИ КОНСЕССИОНӢ ВА САЛОҲИЯТИ МАҚОМОТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 5. Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ

Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти концессионӣ амалӣ карда мешавад.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ мансуб аст:

- муайян намудани мақомоти концессионӣ;
- таҳияи барномаҳо оид ба самтҳои афзалиятноки фаъолияти концессионӣ;
- муқаррар намудани тартиби экспертизаи давлатии лоиҳа ва барномаҳои концессионӣ;
- муқаррар намудани тартиби бақайдгирии шартномаҳои концессионӣ ва ташқиқи назорати иҷрои онҳо;
- муайян намудани номгӯи объектҳои, ки ба концессия дода намешаванд ва ё ба концессия додани онҳо маҳдуд карда шудааст;
- бастании шартномаҳои концессионӣ тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳалли дигар масъалаҳои соҳаи муносибатҳои концессионӣ дар доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 7. Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ аз инҳо иборат аст:

- тавсиф намудани объектҳои концессионие, ки ба сармоягузoron пешниҳод мегарданд;
- ташқиқи ва гузаронидани озмун аз рӯи объектҳои, ки дар ихтиёри онҳо қарор доранд;
- бастании шартномаҳои концессионӣ аз рӯи объектҳои концессионие, ки дар ихтиёри онҳо мебошанд;
- ҳалли дигар масъалаҳо мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколати мақомоти концессионӣ

Ваколати мақомоти концессионӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ аз инҳо иборат аст:

- ташқиқи ва гузаронидани озмунҳои концессионӣ;
- назорат ва риояи шартҳои шартномаҳои концессионӣ;
- таҳияи пешниҳодҳои концессионӣ;
- тартиб додани номгӯи объектҳои концессионӣ;
- пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои концессионӣ;

- ичрои дигар ваколатҳое, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуудаанд.

БОБИ 3. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ БА КОНСЕССИЯ ДОДАНИ ОБЪЕКТҲО

Моддаи 9. Таҳияи пешниҳодҳои консессионӣ

Пешниҳодҳои консессионӣ бо назардошти аҳамият ва зарурати иқтисодии объектҳои консессионӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мақомоти консессионӣ таҳия карда мешаванд. Дар пешниҳодҳо навъи фаъолият муайян карда мешавад ва он фехристи молу мулки таҳвилшавандаро дар бар мегирад.

Моддаи 10. Тартиби ба консессия додани объектҳо

1. Объектҳо дар асоси озмун ба консессия дода мешаванд. Дар мавридҳои истисноӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон объектҳо дар асоси гуфтушуниди мустақими байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сармоягузори эътимоднок ба консессия дода мешаванд.

2. Объектҳо бе озмун танҳо дар мавриди таъмини амнияти давлатӣ, манфиатҳои мудофиавии кишвар ва ё агар барои иштирок дар озмун дархости ягона ворид шуда бошад, ба консессия дода мешаванд.

3. Тартиб ва шартҳои гузаронидани озмун дар хусуси ба консессия пешниҳод намудани объектро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Моддаи 11. Ба имзо расонидани шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ байни конседент ва консессиядор дар шакли хаттӣ ба имзо расонида мешавад.

2. Шартномаи консессионӣ масъалаҳои зайлро дар бар мегирад:

- мавзӯи шартнома;
- объектҳои консессионӣ, аз ҷумла ҳудуди қитъаҳои замин ва сарватҳои зеризаминӣ, фазои обу ҳаво;
- мӯҳлати эътибори шартномаи консессия ва оғози корҳо;
- ҳуқуқи тарафҳои барои дастрас намудани маълумот доир ба фаъолияти консессионӣ;
- ҳаҷм ва тартиби пардохтҳои консессионӣ;
- пардохти андозҳои муқарраршуда ва дигар пардохтҳои тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳаҷми сармоягузориҳои ҳарсола ва мӯҳлати ҷудо намудани маблағҳо, инчунин ҳаҷми маҳсулот мувофиқи бизнес-нақша;
- талабот оид ба ҳифзи муҳити зист, бехатарии фаъолият ва ҳифзи қаъри замин;
- ҳуқуқи тарафҳои барои дастрас намудани маълумот доир ба фаъолияти консессионӣ;
- шартҳои ҷалби кормандони кироя, таълим, суғурта ва ҳифзи иҷтимоии онҳо тибқи талаботи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- тартиб, шароит ва мӯҳлати баргардонидани объекти фаъолияти консессионӣ;
- оқибатҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилӣ дар сурати рӯҳ додани ҳолатҳои фавқуллодда ва рафънопазир;
- тартиби баррасии баҳсу мунозира ва масъулияти тарафҳои барои вайрон кардани шартҳои шартнома;
- кафолатҳои молиявӣ, суроғаҳои ҳуқуқӣ ва реквизитҳои бонкии тарафҳои шартнома; - шартҳои тағйир додан ва бекор намудани шартномаи консессионӣ.

3. Ба шартномаи консессионӣ дигар шартҳоро, ки хилофи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон нестанд, дохил кардан мумкин аст.

Моддаи 12. Пардохтҳои консессиядор

Консессиядор маблағҳои зеринро пардохт менамояд:

- пардохтҳои консессионӣ;
- маблағи бақайдгирии давлатии шартномаи консессионӣ;

- андозҳо ва дигар пардохтҳои, ки қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Моддаи 13. Мӯҳлати эътибори шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ вобаста ба хусусиятҳои техникую иқтисодии объекти консессионӣ ба мӯҳлати то 49 сол имзо карда мешавад. Мӯҳлати мазкур нисбати қонҳои қанданиҳои ғойданок, ки хароҷоти зиёдро талаб намуда, давраи ҷуброни онҳо тулонӣ аст, татбиқ намегардад. Нисбат ба объектҳои алоҳида мумкин аст дар шартнома мӯҳлати дигар нишон дода мешавад, вале ин мӯҳлат наметавонад аз 99 сол зиёд бошад.

2. Баъди гузаштани мӯҳлати шартномаи консессионӣ консессиёдоре, ки шартҳои шартномаро софдилона иҷро кардааст, барои тамдиди шартнома ҳуқуқи бартариётнокро соҳиб мегардад.

Моддаи 14. Ворид намудани тағйиру иловаҳо ба шартномаи консессионӣ ва қатъ кардани он

1. Ба шартномаи консессионӣ тибқи тартиби муқарраркардаи шартнома ва ё бо мувофиқаи тарафҳо тағйиру иловаҳо ворид карда мешаванд.

2. Шартномаи консессионӣ метавонад бо ризоияти тарафайн ё бо қарори суд дар ҳолати аз ҷониби яке аз тарафҳо риоя накардани шартҳои он қатъ карда шавад.

3. Амали шартномаи консессионӣ аз лаҳзаи аз Ғеҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои консессионӣ хориҷ кардани он қатъ карда мешавад.

Моддаи 15. Гузашт кардани ҳуқуқу ўҳдадорихо аз рӯи шартномаи консессионӣ

1. Дар мавриди азнавташкилдихии яке аз тарафҳои шартномаи консессионӣ ҳуқуқу ўҳдадорихои он ба ворисони қонунӣ мегузаранд, агар дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё шартномаи консессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Қисман ё пурра гузашт кардани ҳуқуқу ўҳдадорихои консессиёдоре ба шахсони сеюм, инчунин супоридани объекти консессионӣ танҳо бо иҷзати Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 16. Суғурта

Консессиёдоре дар ғайолияти худ талаботи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи суғуртаро риоя менамояд.

БОБИ 4. ҲУҚУҚ ВА ЎҲДАДОРИҲОИ КОНСЕССИЯДОР

Моддаи 17. Ҳуқуқҳои консессиёдоре

1. Консессиёдоре ҳуқуқ дорад:

- тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо истифода аз талаботи шартномаи консессионӣ дар қаламрави мавриди истифодааш биною иншоот, роҳҳои ғарбӣ, роҳҳои васеи мошингард ва хатҳои алоқаи телеграфу телефон ва ғайраҳо созад;

- дар мувофиқа бо конседент ва ҳангоми мусбӣ будани ҳулосаи экспертизаи экологӣ ба таркиби молу мулк тағйирот дарорад, дар объектҳои консессионӣ қорҳои азнавсозӣ, васеъкунӣ ва азнавтатҳизонии техниқиро, ки арзиши онҳоро зиёд мегардонад, анҷом диҳад;

- барои эҳтиётоти объекти консессионӣ ва қормандон молу мулк ва маводи зарурӣ ворид намояд; - маҳсулоту истеҳсолқардаашро содир намояд;

- аз амали ғайриқонунии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони мансабдори онҳо, инчунин шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба суд мурочиат қунанд.

2. Консессиёдоре инчунин дорои дигар ҳуқуқҳои мебошад, ки қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 18. Ўҳдадорихои консессиёдоре

Консессиёдоре ўҳдадоре аст:

- шартҳои шартномаи консессиониро риоя намояд;
- фаъолияти хоҷагии худро танҳо дар асоси қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи консессионӣ амалӣ намояд;
- баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳиро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монад;
- молу мулк ва объектҳоеро, ки дар асоси шартнома ба ӯ дода шудаанд, дар мӯҳлати муқарраршуда ба конседент баргардонад, инчунин баъди анҷоми мӯҳлати амали шартномаи консессионӣ ва ё қатъ шудани он молу мулки худро ихтиёрдорӣ намояд;
- қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистонро дар соҳаи меҳнат, шӯғли аҳоли ва ҳифзи муҳити зист риоя намояд;
- дигар ўҳдадорихоро, ки қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, иҷро намояд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 19. Тартиби баррасии баҳсҳо

1. Баҳсҳои байни консессионер ва конседент тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд, агар дар шартномаи консессионӣ ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.
2. Дар ҳолати ҳал нашудани баҳсҳо тарафҳо ҳуқуқ доранд, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон барои ҳалли баҳсҳо ба суд муроҷиат намојанд.
3. Баҳсҳои консессионер бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Чумҳурии Тоҷикистон дар доираи талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар суд баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 20. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 21. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Чумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Қонуни Чумҳурии Тоҷикистон аз 15 майи соли 1997 "Дар бораи консессияҳо" (Ахбори Маҷлиси Олии Чумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, №10, мод.125) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 22. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Чумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш.Душанбе
26 декабри соли 2011 № 783

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАҶОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ЧУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул кардани Қонуни Чумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Чумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Чумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" қабул карда шавад.
2. Қарори Маҷлиси Олии Чумҳурии Тоҷикистон "Оиди тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Чумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" аз 15 майи соли 1997, № 430 (Ахбори Маҷлиси Олии Чумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, № 10, мод. 126) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси
Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии
Чумҳурии Тоҷикистон

Ш.Зухуров

ш. Душанбе, 30 ноябри соли 2011, № 603

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи концессияҳо"**

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи концессияҳо" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи концессияҳо" қонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

М.Убайдуллоев

ш. Душанбе, 15 декабри соли 2011 № 234